

DKP 100 ÅR

Kub III

DKP • Information • Debat • Aktivitet

NR. 2 • APRIL 2019

*Læs inde i bladet:
EU-valget side 4 og 14
Med international arbejdsbrigade til Cuba side 7*

Indholdsfortegnelse

EU er i dyb krise	4
Et ja til revolutionen	5
Med international arbejdsbrigade til Cuba i 1960	7
Solidaritet	10
Otto Gelsted: Der findes en vej	12
EU-valget og Europas kommunister	14
Oraklet i Delfi	18
Kunst	20
Bøger	22
Majhilsener	24

Annoncepriser i Skub

1 side	kr. 1.000
½ side	kr. 500
¼ side	kr. 250

og så videre dernedad.

Skub

Åbningstider

for DKP's sekretariat og partitbutik,
Frederikssundsvej 64,
København NV

Torsdag kl. 13-16 Luis Monteiro
Lørdag kl. 11-14 Birgit Unnerup

Telefon: 33 91 66 44

Skub nr. 2 april 2019

Udgivet af Danmarks Kommunistiske Parti
Frederikssundsvej 64, 2400 København NV
Tlf.: 33 91 66 44

www.dkp.dk

E-post dkp@dkp.dk

Giro/bank (1551) 5 00 27 53

LaserTryk, Århus

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Stamer Hedin

Synspunkter fremsat i signerede artikler dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller partiledelsens holdning.

Skub udkommer 4 gange om året. Årsabonnement: Kr. 200

Deadline næste gang den 1. august 2019

Bladfonden januar kvartal 2019

Januar

Bjarne Rasmussen, Roskilde	kr. 100,-
Henning Jakobsen, København S	kr. 100,-
Agnes Ruben, København N	kr. 100,-
Birthe Hansen, Skovlunde	kr. 50,-
Jørgen Bruno Jensen, Frederiksberg C	kr. 100,-
Anders Kristensen, København N	kr. 100,-
Erik Raaschou, Aalborg	kr. 200,-
Erna & Per Eriksen, Søborg	kr. 200,-
Claus Johansen, Korsør	kr. 50,-
Lilli Swing, Blokhush	kr. 100,-

I alt kr. 1.100,-

Februar

Bjarne Rasmussen, Roskilde	kr. 100,-
Midt-og Sydjysk distrikt	kr. 1.950,-
Erna & Per Eriksen, Søborg	kr. 200,-
Lilli Swing, Blokhush	kr. 100,-
Hovedstaden, overskud LL-møde 24/2-19	kr. 410,-

I alt kr. 2.760,-

Marts

Bjarne Rasmussen, Roskilde,	kr. 100,-
Henning Jakobsen, København S,	kr. 100,-
Agnes Ruben, København N,	kr. 100,-
Anders Kristensen, København N,	kr. 100,-
Jørgen Bruno Jensen, Frederiksberg C,	kr. 100,-
Steffen Schjørring, Helsingør,	kr. 100,-
I mindet om Ejnar Olgenkjær,	
Anker Schjerning, Slagelse,	kr. 200,-
Erna & Per Eriksen, Søborg,	kr. 200,-
Taxakørsel 14. marts, Jens Fransen, Slagelse,	kr. 100,-
Lilli Swing, Blokhush,	kr. 100,-
Gerhard Wehlitz, Hillerød,	kr. 250,-
Niels Rosendal, Fredensborg,	kr. 450,-
Taxakørsel 26. marts, Jens Fransen, Slagelse,	kr. 100,-

I alt kr. 2.000,-

Januar kvartal i alt

kr. 5.860

Bidrag til DKP's bladfond kan indsættes på giro 5 00 27 53 (+01< +5002753) eller bank 1551 0005002753.

Forsidebilledet: I Tyrkiet har der for nylig været kommunalvalg; resultatet blev som bekendt en gedigen lussing til præsident Erdoğan, der havde engageret sig mere i valgkampen, end præsidenter plejer at gøre til et lokalvalg. Hvordan det gik kommunisterne ved valget, har redaktionen ingen oplysninger om; men billedet viser, at de i hvert fald engagerede sig.

En akavet 1. maj hilsen

Sidste år til den første maj tog jeg mig sammen og deltog i formiddagsarrangementet i Nordvest Bogcafe. Det var hyggeligt, og taleren var Jan Hoby fra Velfærdsalliancen.

Hans glimrende tale var ét langt indlæg om mangelen på en drivende politisk kraft i Danmark. En mangel, der betyder, at der i de eksisterende folkelige bevægelser med et af mine kyniske – men desværre sande – udtryk hverken er folk eller bevægelse. En mangel, der betyder, at nye folkelige bevægelser oftest ikke rigtig kommer i gang eller hurtigt dør ud. Tilsvarende er der ikke nogen, der effektivt træder op mod den førte politik, der i højere og højere grad viser sit neoliberale indhold, som er, at almindelige mennesker kun har én eksistensberettigelse, nemlig at arbejde. Hvis vi gør det, så kan vi nøjes med mindre nedskæringer i velfærden. Ellers forsvinder den helt.

Vi, der er uden for arbejdsmarkedet, er en byrde, som kun får lov til at være her, fordi – som Bertel Haarder sagde om en af disse grupper – »vi heldigvis ikke må slå dem ihjel«. Og som justitsministeren nu siger om en anden besværlig gruppe: »Det bedste ville være, hvis de alle var døde«. Selv den interviewende journalist var chokeret, men justitsministeren stod fast, og han blev bakket op af statsministeren, der dog brugte nogle lidt mere florumvundne formuleringer.

Til gengæld skal vi nurse de rige og erhvervslivet: »Det er jo dem, vi alle sammen lever af«, som den tidligere erhvervsminister Ole Sohn også sang med på. Hvad der ikke kan gennemføres ad lovgivningens vej, klares administrativt. Ødelæggelsen af Skat og SKAT's kontrol med de rige og erhvervslivet betyder, at de selv kan bestemme, om de vil betale skat og moms eller endda svindle sig til skatterefusioner, de ikke har nogen ret til. Vi har skandalen om momsen til gode. Ingen tør rigtig snakke om de milliarder, der ikke betales. Enhver kan gå ind på SKAT's hjemmeside og anføre, hvor mange penge man gerne vil have retur. Kontrollen er så minimal, at det er nærmest risikofrit – og tænk, så benytter erhvervslivet sig af det. Det sidste tal, jeg hørte – og det er flere år siden – var omkring 100 mia. kr., som statskassen er gået glip af.

Og alligevel står Enhedslisten og SF og føler sig forpligtet til at anvise, »hvor pengene skal komme fra«, når de vover at foreslå en lille genopretning eller en lille forbedring.

Nå, tilbage til Jan Hoby og 1. maj og mangelen på en drivende politisk kraft. Jan Hoby henviste uden omsvøb til DKP som den kraft, vi mangler. Det var forståeligt, at partiet »gik i koma« efter den europæiske kontrarevolution, og én af de »gode« ting ved det er, at det nu efter 30 år står klart, at der ikke var eller er nogen til at fylde den rolle.

Det er derfor på tide, at vi besinder os. At vi drager den lære, at nok fik vi en ordentlig en over næsen, og nok mistede vi modet, og nok var det forfærdeligt med partisplittelsen. Til gengæld må vi så også konstatere, at når det kommer til at arbejde politisk imod alle de kapitalistiske dårligdomme, når det kommer til at mobilisere »folket« og pege på den vej, de folkelige bevægelser skal følge, så er der stadigvæk kun os til at gøre det.

God 1. maj og alle de dage, der kommer herefter. Lad os få færdiggjort vores strategiarbejde og komme i gang med arbejdet. Banen ligger åben og bare venter på os.

Birgit Unnerup

**100 år for frihed,
fred
og socialisme**

God 1. maj!

EU er i dyb krise

Unionen er uden evne til at løse væsentlige opgaver

Af Christian Juhl, MF og kandidat til EU-parlamentet

Jeg er en varm tilhænger af et tæt, demokratisk og ligeværdigt samarbejde i Europa. Det har vi brug for. Ligesom vi har brug for et globalt samarbejde.

Samarbejdet i Europa er i krise. EU formår på flere og flere områder ikke at levere det, som borgerne forventer. Den konklusion drager flere og flere kendere af EU.

Færre borgere stemmer, når der skal vælges repræsentanter til EU-parlamentet. Valgdeltagelsen lå ved sidste valg på 42,5 pct. I Slovakiet lå den helt nede på 13 pct (Danmark lå på 52,5 pct). Det er i sig selv et trist signal om, at mange mennesker ikke tror på, at de har indflydelse på, hvad EU-parlamentet beslutter.

Men stemmeprocent er kun et signal. Det er vigtigt at se på, hvordan EU reagerer, når der for alvor er udfordringer som skal løses. De 3 eksempler, jeg har valgt, viser, at solidaritet først og fremmest er et ord, som EU-toppen bruger i fine taler på store møder.

Grækenland var for nogle år siden i alvorlig økonomisk krise. Landet var i 2002 kommet med i euro-zonen. Omkring 2010-2011 skrantede økonomien, og gælden steg foruroligende. EU og Den Internationale Valutafond lånte landet penge med skrappe krav om beskæringer af de sociale udgifter og privatiseringer af bl.a. drikkevandsforsyning, havne mm. Befolkningen mistede tilliden til både det græske socialdemokrati Pasok og det borgerlige parti Nyt Demokrati.

Tillbage var det nye venstreorienterede parti Syriza, det græske kommunistparti, KKE, og det højreekstreme parti Gyldent Daggrø. Grækerne valgte Syriza.

EU sendte en Troika, som i praksis styrede landets økonomi. Hensigten var ikke at hjælpe nødlidende grækere, men for 90 pct af tilfældene at sikre Tyske, Franske og Britiske banker mod tab. Modstanden mod EU voksede dramatisk, og grækerne overvejede at melde sig ud af EU.

Hvad kunne EU have gjort? De kunne have givet Grækenland en europæisk version af Marshall-hjælpen, så landet kunne have arbejdet sig ud af krisen uden at skære hårdt på de økonomisk dårligt stillede. Men nej. De europæiske bankers interesser var vigtigst for Troikaen.

Flygtningene ramte Europa i 2015. Beredskabet var meget lille. Hårdt var opgaven for det kriserammede Grækenland og Italien. Og i et vist omfang Spanien.

Hvad gjorde EU? Ikke ret meget. Landenes ledere handlede hver for sig. Mange skærpede grænsekontrollen, incl. Danmark. Andre byggede hegn. Kun få reagerede med at tage de flygtninge, som de magtede, især Tyskland og Sverige. De 2 lande

appelle-
rede for-
gæves til
at finde
fælles
løsninger.
En væsent-
lig fælles
løsning
blev det

maritime bidrag Frontex, der skal sikre, at bådene med flygtninge i Middelhavet bliver vendt om.

Hvad kunne EU have gjort? De kunne have samlet Europas ledere og drøftet, hvor mange hvert enkelt land kunne tage i denne særlige situation, med Tyskland og Sverige som eksempel, ikke med topstyrede kvoter, men med frivillige bidrag. Det er sådan landene under FN gør, når der er en akut humanitær situation. De samler alle donorerne og beder hvert land melde ind, hvor stort et bidrag de kan yde. Det har den store fordel, at de enkelte landes ledere bedst selv ved, hvor smertegrænsen hos deres eget land er.

I anden runde burde de europæiske landes ledere på samme måde have aftalt at forhøje nødhjælpen til den altovervejende del af flygtningene, der lever i lejre i landene eller i nærområderne. FN meddeler, at de kun har 60 pct. af de penge, der skal til i verdens flygtningelejre. Dette burde være sket uden at begrænse den langsigtede udviklingsbistand, som skal forebygges at krige, sult og kriser opstår i de fattigste dele af verden. Det burde også være sket uden – som nu – at tale om opbygningen af en EU-hær.

Brexit er det sidste eksempel. Da briterne besluttede at forlade EU, var rigtig mange politiske lederes første reaktion, at det skal blive vanskeligt og dyrt for dem at forlade EU. Mest med bagtanke om, at hvis det er let at forlade EU, så kan andre måske lade sig inspirere. Sådan tænkte også nogle af vore danske ministre.

1000 dage er gået med møder og forhandlinger. Briterne har svært ved at finde sammen om fælles forslag, mens EU-lederne tilbagelænet lader tiden gå. Borte er al hjælpssomhed til at finde fornuftige løsninger.

Hvad kunne EU have gjort? De kunne have været hjælpssomme med at finde de handelsaftaler og samarbejdsaftaler, de har med andre lande, der ikke er medlem af EU, men som har et tæt samarbejde med EU. De kunne have respekteret briternes beslutning og hjulpet med de aftaler, EU alligevel skal i gang med at lave, hvis eller når briterne forlader samarbejdet. Ingen har vel forestillet sig, at der ikke skal handles og samarbejdes

fortsættes på side 9

Et ja til revolutionen

Den cubanske ambassadør skriver om Cubas nye præsident Miguel Díaz Canel Bermúdez og om republikken Cubas forfatning, der for nylig blev vedtaget ved en folkeafstemning.

Af Yilian Gómez Sardiñas

Cubas ambassadør i Danmark

Miguel Mario Díaz-Canel Bermúdez blev valgt til præsident af det cubanske statsråd og ministerråd den 19. april 2018, efter at han var blevet udpeget af Nationalforsamlingen for Folkemagten (parlamentet). Hans revolutionære overbevisning og erfaring er resultatet af bl.a. at have tjent som første vicepræsident, som minister for den højere uddannelse, som medlem af Cubas kommunistiske Partis politbureau, som førstesekretær for partiet i to provinser såvel som andensekretær i Ungkommunisternes Liga. Som person fremhæves hans følelse af social forpligtelse og ydmyghed, den vægt, han lægger på det kollektive arbejde, samt hans ideologiske standhaftighed. Hans handlinger har vist hans villighed til at arbejde frem mod opbygningen af et socialistisk, velstående og velfungerende land. Hans politik er at styrke folkemagten på det regionale og kommunale niveau (det skal komme fra græsrodderne og give større autonomi til kommunerne) som en vej til at forstærke udviklingen i landet såvel som dialogen med folket, især ungdommen.

Præsident Díaz Canel understøtter en kollektiv ledelsesstil i stats- og regeringsorganer samtidig med, at han har påtaget sig en systematisk overvågning af implementeringen af de store nationale udviklingsprogrammer. Han har her draget fordel af erfaringer og lederskab i det kommunistiske parti, som er en enestående politisk kraft grundet dets historiske rødder, og som garanterer nationens enhed ud fra Fidel Castros idéer.

Selv om den cubanske præsident Miguel Díaz Canel ikke har været med i det historiske lederskab under revolutionen, som bestod af dem, der ledet af Fidel Castro deltog i den historiske dåd den 1. januar 1959, så er han en del af en generation, som blev født under den socialistiske opbygning og stod som en af dens vigtigste ledere, der udkæmpede afgørende slag for at fastholde og udvikle den revolution, der blev gennemført af de fattige og for de fattige. Præsident Díaz Canel repræsenterer den forpligtelse, som de yngre generationer i Cuba har for at sikre fortsættelsen af den cubanske revolution, som er baseret på en modernisering af den sociale økonomiske model og på en forbedring af arbejdet på alle områder af nationens liv.

Valget af Díaz Canel er et udtryk for den faste beslutning om at bevare den cubanske folkelige enhed om den revolution, som triumferede for 60 år siden, og hvis vigtigste mål var forsvaret for landet og de fremskridt, som er opnået i disse mange år i den revolutionære proces. Valget afspejler en forøget kampgejst over for den økonomiske, handelsmæssige og finansielle blokade, som USA har indført, og som er den største hindring for landets udvikling, idet den rammer cubanernes daglige liv hårdt, herunder det økonomiske og sociale liv. Han viser villig-

Den nye og den gamle: Miguel Díaz Canel Bermúdez under et portræt af forgængeren. Foto: Cubas ambassade

hed til at fortsætte den socialistiske opbygning som den eneste garanti for at kunne bevare den nationale uafhængighed og den nationale suverænitet uden at give afkald på disses principper, herunder at fremme fred, solidaritet og social retfærdighed.

I overensstemmelse hermed fandt den forfatningsmæssige reformproces sted i Cuba fra 2018, og det var en ægte øvelse i deltagelse og demokrati gennem folkelig diskussion. Udkastet til den nye forfatning blev godkendt af Folkemagtens Nationalforsamling i december 2018 efter en bred proces med høringer, hvorunder også cubanere bosat uden for landet blev inddraget. Disse høringer resulterede i ændringer af 60% af udkastets paragraffer.

Den nye forfatning blev vedtaget gennem en fri og hemmelig stemmeafgivning ved en folkeafstemning, der blev afholdt den 24. februar 2019. Her stemte over 7 millioner cubanere, og af disse stemte 86,85% for forfatningen. Denne afstemning viste, at Cuba er et land, der styres i henhold til loven, der overholdes nøje. Den nye forfatning understreger uigenkaldeligheden af socialismen i Cuba, kommunistpartiets ledende rolle i det cubanske samfund og den nationale enhed. Det er en revolutionær forfatning på grund af sine garantier og individuelle rettigheder, der afspejler respekt for liv, fysisk og moralsk integritet, frihed, retfærdighed, fred, sikkerhed, uddannelse, kultur, ferie, sport, alsidig udvikling og ikke-diskrimination.

Diaz Canel med forfatteren (nr. 3 fv.). Foto: Cubas ambassade

Den nye forfatning gør det nemmere at fremme det cubanske folks arbejde med til stadighed at forbedre samfundet; den styrker de institutionelle rammer; den sikrer brugen af forfatningen i vores daglige handlinger, og den styrker folkets evne til at deltage i den nationale regeringsførelse.

Præsident Diaz Canel har herom sagt: »Med den nye forfatning vil Cuba blive et bedre sted og landet vil blive mere i overensstemmelse med nutiden.« Han bemærkede om vigtigheden af vedtagelsen af den nye forfatning, at det er »et udtryk for fasthed og loyalitet over for arven efter vores øverstbefalende Fidel Castro«. Det er et »Ja til revolutionen, til suverænitet og uafhængighed for hjemlandet, til enhed«; det er et »Ja til socialisme og til forpligtelse over for vores helte og martyrer i mere end 150 års kamp for frihed.«

Oversat fra engelsk af Birgit Unnerup

Udtalelse fra Dansk-Cubansk Forenings generalforsamling:

Afvis USA's stramning af blokaden mod Cuba!

Regeringen må aktivt stå ved sin Cuba-politik udtrykt ved Danmarks stemme i FN mod USA's blokade

Den danske regering har siden starten af 1990'erne hvert år stemt for en resolution i FN's Generalforsamling, som kræver ophævelse af USA's blokade mod Cuba. Resolutionen er hvert år blevet vedtaget næsten enstemmigt, idet kun USA selv og Israel har stemt imod.

USA's regeringer har år efter år ladet hånt om dette krav fra verdens lande. Og nu tager præsident Donald Trump aktive skridt til at stramme blokaden mod Cuba yderligere med juridisk-økonomiske udspil, der kan få særdeles alvorlige konsekvenser for Cubas økonomi og dertil ramme internationale og danske erhvervsinteresser.

Trump's stramninger af blokaden går i korthed ud på, at personer og virksomheder i USA nu kan rejse erstatningsager mod dem, som handler med eller investerer i ejendom i Cuba, som blev nationaliseret i årene efter revolutionen i 1959. Disse nationaliseringer blev i sin tid gennemført helt

lovligt i henhold til national og international lov. Og de skadelidte har fået tilbudt erstatning, hvilket USA har afvist, mens lande som Spanien og Canada har indgået erstatningsaftaler. Trump's stramning af blokaden er derimod et brud på international lov, idet den påtvinger andre lande at følge USA's lovgivning.

Der er grund til at frygte, at Trump's planlagte stramninger af blokaden direkte vil påvirke livsvilkårene i Cuba, hvor den hårdt prøvede befolkning risikerer igen at opleve alvorlig varemangel og knaphed på fødevarer, i lighed med situationen i 1990'erne.

Dansk-Cubansk Forening protesterer kraftigt mod denne umenneskelige politik og mod den økonomiske jagt på Cuba, som skal skræmme investorer og handelspartnere fra at engagere sig i Cuba.

Vi kræver at den danske regering dels tager skridt til at beskytte danske erhvervsinteresser mod de risici og tab, som stramningen af blokaden kan medføre og dels nu omsætte sin stemme i FN mod blokaden til en aktiv politik med konkrete og positive initiativer for at udvikle forbindelserne mellem Danmark og Cuba.

*Vedtaget på foreningens generalforsamling
lørdag den 9. marts 2019*

Med international arbejdsbrigade til Cuba i 1960

I år kunne den cubanske revolution fejre sin 60-årsdag. Fra første færd og til i dag har revolutionen fået støtte fra revolutionære unge over hele verden, bl.a. med de internationale arbejdsbrigader. Forfatteren var med i den første og har også taget billederne (med en enkelt undtagelse).

Af John Christoffersen

I august 1960, kun lidt over et år efter at Fidels 24. juli-bevægelse havde smidt diktatoren Batista ud, afholdes den første Internationale arbejdsbrigade i Cuba.

I foråret 1960 havde DKU (Danmarks Kommunistiske Ungdom) fået en henvendelse fra DUV (Demokratisk Ungdoms Verdensforbund) om at sende deltagere til en arbejdsbrigade i Cuba, hvor unge fra hele verden skulle hjælpe cubanerne med at bygge skoler.

DUV var (og er stadig – *red.*) en organisation, som havde medlemsorganisationer verden over og bl.a. arrangerede ungdomsfestival i f.eks. Berlin, Moskva, Sofia og Helsinki. Men her havde de kastet sig ud i opgaven at organisere en arbejdsbrigade, som skulle hjælpe Cuba med en af deres store opgaver, at skaffe skoler, så alle børn kunne få en skolegang og man kunne få bugt med den udbredte analfabetisme.

En anden af den nye cubanske regerings store opgaver var at bygge hospitaler og uddanne læger og andet sundhedspersonale for at forbedre sundhedsvæsnet – ikke kun for de rige, men for alle cubanere.

Fra Danmark deltog Birte fra Århus, Max fra Skanderborg, Ernst og Klaus fra København og jeg, som dengang boede i Københavns omegn. Alle unge kvinder og mænd. For mit vedkommende fyldte jeg 19 år på afrejsedatoen den 2. august 1960. Det blev en fødselsdagsgave, som har prentet sig ind i min hukommelse og været af afgørende betydning for, hvordan jeg har forholdt mig til vigtigheden af at være aktiv for at skabe bedre forhold for menneskene, ikke kun her i Danmark, men internationalt.

Deltagerne i den Internationale arbejdsbrigade fra Europa

I Genève's lufthavn fortæller en cubansk repræsentant brigadisterne, at nogle af dem må tage over Madrid.

skulle mødes i Genève i Svejts. Genève's sensationsaviser havde travlt med spekulationer om, hvad det cubanske fly skulle i Genève. En af aviserne havde et foto af maskinen på sin forside, og i store overskrifter skrev man, at det cubanske fly var kommet til Genève for at hente medicin og en svejtsisk læge til Fidel, som, skrev avisen, var alvorligt syg.

Men det fly, som cubanerne havde sendt til Genève for at transportere os til Havana, havde ikke plads til os alle. Derfor måtte fem af os tage til Madrid for der at tage et fly til Cubas hovedstad Havana. Det endte med, at det var fire af os danske og en svejtser, som blev udvalgt til at tage over Madrid. Vurderingen var, at vi nok var dem der ville få færrest problemer i det fascistiske Spanien.

Selv om det jo ikke var så fascinerende at blive udpeget som værende på bedste fod med Francos fascistiske styre, så gav det os mulighed for at opleve et fascistisk diktatur og ikke mindst den opposition mod styret, som levede og arbejdede illegalt.

Vi blev behørigt hentet i Madrid lufthavn og kørt til et pensionat, hvor vi boede i syv dage. Jeg tror, at chaufførerne, for det var ikke den samme, som kørte os fra og til lufthavnen i Madrid, var fra det illegale kommunistiske parti. Det samme gjaldt formentlig også ægteparret på det pensionat, hvor vi boede under opholdet i Madrid. Men udover stor venlighed og megen omsorg gav de sig ikke til kende. I de syv dage, indtil vi skulle flyve videre til Havana, bevægede vi os uden ledsagelse rundt i Madrid. Men jeg kan ikke lade være med at erindre, at vi følte, der hele tiden var nogen omkring os, som passede på os. Og det var ikke Francos hemmelig politi, som vi ganske vist også blev kontaktet af et par gange.

I et brev hjem dateret d. 9. august 1960 beskriver jeg oplevelsen af Madrid og spaniolerne således: »Alle jeg har mødt, udtrykker had til Franco og hans regime. En spanioler jeg tilfældig var faldet i snak med, fortalte, at alle butikker havde fået udleveret et billede af Franco, men ikke et eneste sted så vi det hængt op«. På rejsen gennem Spanien til Madrid traf vi på kontrol efter kontrol. »Franco er bange,« fortalte man os.

Flyveturen fra Madrid til Havana forgik i et fire propellers fly fra Cubana Aviacion. Et ordinært rutefly mellem Madrid og Havana. Derfor var alle andre end vi fem, der skulle på arbejdsbrigade, helt almindelige rejsende, heriblandt nogle nonner. Da den ene motor på flyet, efter flere timers flyvning, pludselig satte ud og vi ud af vinduet kunne se, at propellen stod stille, blev nonnerne meget aktive med at mumle bønner og slå korsets tegn. Flyet måtte lande i Bermuda for at få udbedret skaden, så vi kunne flyve resten af vejen med alle fire motorer i gang.

Da vi landede i José Martí-lufthavnen, Cubas internationale lufthavn, og stiger ud af flyet, blev vi mødt af en meget fugtig luft og en stærk hede.

Når man i revolutionens første dage ankom til Cuba, så var man *compañeros*, og der var derfor ikke nogen større kontrol med, hvem der ankom. Men med det stadig stigende antal sabotageforsøg på Cubas livsnerv blev der foranstaltet en

I Madrid under fascismen.

kontrol, som man oplevede i alle andre lufthavne.

Da vi ikke var kommet med det charterfly, som den øvrige del af arbejdsbrigaden blev fragtet med, blev vi i lufthavnskontrollen regnet for almindelige turister. Og da vi ikke havde noget visa, gav det en del problemer, indtil vi fik forklaret, at vi tilhørte den Internationale arbejdsbrigade. Medens paspolitiet undersøgte sagen, blev vi vist ind i et ventelokale med aircondition, behagelige siddepladser, pastelfarvede vægge og et billede af José Martí på væggen.

Efter ca. tre timers venten blev vi afhentet af en chauffør i olivengrønt antræk og med en pistol i bæltet. På begge sider af vejen fra lufthavnen ind til Havana stod der ranke palmetræer. Vi blev kørt til det fashionable Hotel Nacional de Cuba, hvor de, der var taget med den cubanske chartermaskine fra Genève, også var indlogeret.

Hotel Nacional de Cuba havde været et hotel, hvor kun den rige del af Cubas befolkning og rige turister, flest fra USA, havde råd til at komme. Det var et hotel med elegante spisesale og barer, to store svømmebassiner og værelser i luksusklasser. Hotellet havde også rummet en spillehal med rouletteborde, men spillebordene var fjernet, og lokalet blev nu brugt som spisesal.

Hotel Nacional de Cuba er et gammelt velholdt hotel i kolonial stil og ligger lige ned til Malecon, en promenade der løber langs havet og med udsigt ud over Havana bugt og Atlanterhavet. Kort efter at vi var rejst videre, blev hotellet brugt til kvindekrisecenter. Ligestillingen mellem kønnene havde skabt nogle problemer i opgøret med den mandschauvinisme, som var kendetegnende for Latinamerika. Blandt søfolk og amerikanske turister var Havana, før revolutionen, berøgt for sine mange bordeller. Det blev anslået, at mere end 10.000 unge piger og kvinder havde været tvunget ud i prostitution. Hjælpen til piger, der havde været fanget i prostitution, og som nu skulle hjælpes til et arbejde, skabte ligeledes behov for krisecentre for disse kvinder.

Vi var netop ankommet til Havana på det tidspunkt, hvor vestlige aviser flød over med forargelse over, at cubanske arbejdere nationaliserede virksomheder, som var ejet af amerikanske monopoler, og som i mange år havde levet højt på det cubanske folks bekostning.

Efter at have fået os installeret på vore værelser skulle vi

naturligvis ud og se på byen. Det første der mødte os var korteger af last- og arbejdsvogne og en larm fra bilhorn, menneskers råben, raslen med blikspande og hammerlyde fra slag på siderne af lastbiler. Det viste sig at være arbejdere og funktionærer fra elektricitetsværket i Havana, der kørte ad Malecon i ca. 100 last- og arbejdsvogne. Fra arbejderne på ladet af bilerne lød råbene: »CUBA SI – YANKEE NO! – CUBA SI – YANKEE NO!«. Da arbejderne i bilkortegen så os, hilste de os med knyttede næver, som vi selvfølgelig gengældte. Efter at vi sådan havde »truet« ad hinanden, blev vi budt op på ladet af en af lastbilerne og kørte med gennem byen ud til elektricitetsværkets administrationsbygning. Her lagde arbejderne elværkets varemærke, som lignede en sprællemænd med en pære som næse, i en kiste – et symbol på, at elværket var nationaliseret. Glæden ved at være herre i eget hus viste den cubanske arbejder ved at opføre et skuespil med krokodilletårer og slåen korsets tegn over kisten, hvorefter det hele endte i latter.

I dagene efter kom turen til benzinselskaberne, Esso, Shell, BP og Texaco. Igen blev det markeret ved, at de ansatte kørte gennem byen i benzinselskabernes arbejdsvogne med arbejdere og funktionærer på ladet og skilte som proklamerede, at nu var det folkeeje, fulgt op af råbene »CUBA SI – YANKEE NO!«. Før vi ankom til Havana, var stort set al anden USA-ejet ejendom på øen, herunder bankerne, blevet nationaliseret.

På et stort folkemøde på Plaza de la Revolución holdt Fidel en af sine historiske taler. I mere end seks timer talte han for os og de tusinder af cubanere, som fyldte pladsen. I sin tale sagde han bl.a., at USA ikke ville acceptere cubanernes ret til at vælge deres egen vej. At USA forsøger at stoppe en progressiv udvikling i Cuba. USA havde haft monopol på at sælge olie og benzin til Cuba. Nu havde Cuba fået tilbudt billigere olie fra Sovjet. Men olieaffinerierne nægtede at raffinere den billigere olie fra Sovjet. Derfor havde det været nødvendigt at nationalisere olieaffinerierne og benzinselskaberne. USA svarede igen med at skære ned i Cubas sukkerkvoter på det amerikanske marked samt afbryde de diplomatiske forbindelser med Cuba. Sammen med USA's sanktioner mod Cuba startede en lang række sabotager og kontrarevolutionære aktiviteter, som var inspireret af CIA. Og Fidel advarede om, at USA og CIA planlagde invasion af Cuba – en forudsigelse, som viste sig at

Arbejdere og ansatte ved benzinselskaberne fejrer, at deres arbejdsplads er blevet nationaliseret.

have hold i virkeligheden. Den 17. april 1961 gik mere end 1.500 USA-trænede eksilcubanere i land i Svinebugten. Planen var, at invasionsstyrkerne, understøttet af fly, skulle gå i land ved Playa Larga i den søndre del af Las Villas. For at oprette kontakt med den illegale kontrarevolutionære bevægelse i Cuba blev der kastet faldskærmtropper ned længere inde i landet. Når invasionsstyrken havde besat en strandstrækning, skulle der etableres en regering. Denne regering skulle anmode om diplomatisk anerkendelse og derved kunne påregne mere officiel støtte fra USA. I følge CIA's efterretninger mente man, at det cubanske folk ville modtage invasionsstyrkerne som befriere fra »Fidels diktatur«. Men de måtte sande, at der var ingen cubanere der stod og hilste dem velkommen. Invasionen blev et dundrende nederlag for USA.

Medens vi danske havde svært ved at stå op i mere end seks timer og høre en tale på spansk, der ganske vist blev oversat af vor medbragte tolk, så var det en festdag for cubanerne. Fidels tale blev gang på gang afbrudt af råbene: »CUBA SI – YANKEE NO!« og andre paroler, som markerede, at forsamlingen sluttede op om de tanker som Fidel udtrykte fra talerstolen. Også Fidels forklaring om høstresultaterne og produktionen af sukker, som for os skandinaver forekom lidt trivial, blev mødt med begejstring. Da Fidel sluttede sin tale, blev den mødt med et kæmpe sejrudbrud: »**VENCEREMOS**« – vi vil sejre!

Cubanere til massemøde.

fortsat fra side 4

mellem Storbritannien og EU efter et muligt Brexit.

EU's ledere taler ofte og længe om den kritiske situation i samarbejdet. Desværre ender disse drøftelser ofte med forslag om at centralisere EU endnu mere og bygge endnu flere forpligtelser ind i EU-traktaterne. Det indre marked og kapitalens, varernes, tjenesteydelse og arbejdskraftens fri bevægelighed får altid første prioritet.

EU-eliten har et meget stort ansvar for den farlig situation, der er undervejs. En situation, hvor mange borgere i EU vender samarbejdet ryggen og støtter nationalistiske og højrereaktionære kræfter som Fidesz-regeringen i Ungarn, Alternative für

Malecon. Foto: Skub

I dagene i Havana var der rig mulighed for at opleve byen og dens indbyggere. På en aftenur langs Malecon, som adskiller havet og byen, ser man cubanerne sidde i de åbne høje vinduer og nyde den salte, varme vind ude fra havet, og på betonkanten, som adskiller vejen fra standen, sidder grupper af unge og snakker. Midtvejs på Malecon ligger de Forenede Staters ambassade. En tid endnu vajede Stars and Stripes foran bygningen. Men allerede i 1961 afbrød USA-præsident John F. Kennedy de diplomatiske forbindelser med Cuba og lukkede ambassaden.

En aften er en større strækning af Malecon afspærret, Der er opstillet boder, hvor der sælges drikke – der skal være fest i gaden. Et orkester spiller de kendte cubanske rytmer, og der danses til langt ud på natten. I dag, 57 år efter, husker jeg salsarytmerne: »*pachanga ay – pachanga ay – pachanga, pachanga, pachanga*«.

Andelen af cubanere, der hverken kunne læse eller skrive, var 25 %. Med bygning af skoler og uddannelse af skolelærere havde man sat sig som mål at få udryddet analfabetismen i Cuba. En anden af Cubas nye opgaver var at sikre et sundhedsvæsen, som alle cubanere havde adgang til. Det betød bygning af flere hospitaler og ikke mindst uddannelse af tusindvis af nye læger og sundhedspersonale.

Læs i næste nummer om brigadisternes oplevelser »i marken«!

Deutschland, Sverigesdemokraterne og Nye Borgerlige. De vil isolere landene og smide fremmede ud. En udvikling som er farlig for fremtiden.

Tænk hvor godt et nyt ligeværdigt og demokratisk europæisk samarbejde der kan opbygges, hvis vi i stedet sætter mennesker før marked og klima og demokrati før finansinteresser.

Derfor skal alle kræfter sættes ind for at give vores gode gamle Folkebevægelse mod EU, liste N, den maksimale styrke ved EU-valget 26. maj.

Læs de europæiske kommunistiske partiers appeller til EU-valget på side 14!

Overlever Palæstina?

Det var det spørgsmål vi, en lille gruppe af folk fra Roskilde, sad tilbage med efter et møde om forholdene i Palæstina, som Enhedslisten i Roskilde havde arrangeret.

Af Bjarne Rasmussen

Om Palæstina overlever er uklart, men det var klart for os, at det ikke vil ske uden en massiv opbakning fra folk og regeringer i hele verden. I Roskilde var der ikke, og er ikke, en sådan synlig opbakning. Vi besluttede os (3 personer) derfor til at gøre noget for at sætte spørgsmålet tydeligere på dagsordenen. Vi er klar over, at skal det batte, skal der en bred bevægelse til, som ikke forfølger andre mål, herunder partipolitiske mål.

Forholdene i Palæstina er på alle måder en god begrundelse for at gøre noget. Israels langvarige besættelse og udnyttelse, herunder at anvende såvel Østjerusalem som mange områder på Vestbredden til israelske bosættelser i strid med international ret, er kun en af dem. Der er ikke tvivl om, at Israels nuværende regerings mål er at inddrage yderligere områder i Israel, samtidig med at palæstinenserne skal holdes uden for indflydelse. Vejen mod det mål understøttes for tiden ekstra stærkt af USA under Trumps ledelse.

Men hvad skal der gøres? »Palæstinagruppen i Roskilde«, som vi nu kalder os, besluttede at gå efter to ting: Øget oplysning om forholdene i Palæstina og palæstinenserne situation samt aktiviteter til støtte for palæstinenserne. Men for at kunne gøre det skal vi være flere. Derfor var første initiativ i gruppen at arrangere et møde, hvor der blev fortalt om forholdene for palæstinenserne, og hvor det også blev diskuteret, hvad der rent faktisk kunne iværksættes af aktiviteter til støtte for palæstinenserne.

Vi fik Trine Pertou Mach, tidligere medlem af Folketinget og tidligere formand for Mellemfolkeligt Samvirke, til at komme og fortælle om situationen i Palæstina i dag. Hun har i mange år deltaget aktivt i palæstinadebatten og har besøgt landet mange gange. Desuden havde vi inviteret Irene Clausen fra »Boykot Israel« til at fortælle om deres aktiviteter og deres syn på udviklingen.

Trine Pertou Mach fortalte dels om, hvordan situationen havde udviklet sig, dels om de mange former for undertrykkelse og udnyttelse, den palæstinensiske befolkning udsættes for. Hun beskrev, hvordan Vestbredden splittes mere og mere op på grund af de mange bosættelser og de veje og sikkerhedsforanstaltninger, som forbinder dem, og som forhindrer palæstinenserne i at bevæge sig frit i deres eget land. Hun vurderede, at en to-statsløsning er stadig sværere at forestille sig, netop på grund af de mange bosættelser og de mere end 500.000 israelere der i dag bor på besat palæstinensisk jord. Hun understregede alligevel, at hun også håber på en løsning, der tilgodeser det palæstinensiske folk, og at vi fortsat skal arbejde for det.

**OVERLEVER
PALÆSTINA?**

 Trine Pertou Mach
Mangeårig udenrigspolitisk debattør
Tidligere forkvinde for Mellemfolkeligt
Samvirke. Tidligere medlem af Folketinget

om Palæstina i dag

 Irene Clausen
om "Hvad kan vi gøre?"
Fra Boykot Israel kampagnen i Danmark,
som samarbejder med den internationale
BDS - bevægelse

Byens Hus
Under Gulvtæppet Stændertorvet
Torsdag d. 17. januar kl. 19.30 - 21.30
Arr.: Palæstinagruppen i Roskilde

Irene Clausen fra »Boykot Israel« var mere kontant i sin fremstilling. Hendes udgangspunkt var, at en selvstændig palæstinensisk stat er en mulighed, og at forudsætningen er massiv opbakning fra så mange som muligt. Det vigtigste våben i den indsats er for hende at arbejde for, at Israel boykottes i alle sammenhænge, økonomisk, sportsligt, kulturelt, indtil de har ophævet besættelsen og isoleringen af Palæstina og rettet ind efter de mange FN-resolutioner, der er vedtaget på området.

Til vor overraskelse og glæde dukkede der mellem 35 og 40 mennesker op til mødet. Mange havde været i Israel og Palæstina og kendte derfor til situationen. Ingen brugte mødet til antipalæstinensiske ytringer eller proisraelske for den sags skyld. Dog i en pause var der en enkelt udefrakommende, der lige ville fortælle indlederen, at debatten om Israel og Palæstina er fyldt med »fake news« fra palæstinensisk side.

Et væsentligt formål med mødet var at få kontakt til andre i Roskilde og omegn, som har sympati for Palæstina, og som er interesserede i at deltage i det fremtidige arbejde. Det lykkedes kun i begrænset omfang, men Palæstinagruppen i Roskilde arbejder videre og har et par konkrete initiativer på tegnebrættet. Vi hører gerne fra andre om deres erfaringer og deres ideer i denne sag.

Slutspurt for humanitær bistand til Nordkorea

Humanitær bistand overdrages her landbrugskooperativet i landsbyen Unha-ri i 2017

En gruppe fra Venskabsforeningen Danmark-Den Demokratiske Folkerepublik Korea besøger i juli 2019 foreningens venskabslandsby Unha-ri. Her vil foreningen via sin Nordkorea-indsamling donere humanitær bistand til landsbyens landbrugskooperativ og børnehaven.

Efter ønske fra den lokale befolkning vil donationerne komme til at bestå af fødevarer, legetøj og undervisningsudstyr til børnehaven og til landbrugskooperativet kunstgødning, dæk, dieselolie til traktorer og bærbare pc'er til undervisning i nye grønne dyrkningsmetoder.

Indsamlingen har som mål at nå 4000 Euro eller ca. 30.000 kr. inden udgang af juni 2019. Men vi er i dag kun halvvejs.

Derfor skal der her i slutspurten lyde en opfordring til alle om at yde et bidrag til befolkningen i landsbyen Unha-ri i Nordkorea, der fortsat lider under massive vestlige sanktioner og handelsblokade mod landet. Alle bidrag er meget velkomne – stort som småt.

Alle indsamlede beløb går ubeskåret til befolkningen i Unha-ri i Korea. Brug dette netbank kontonummer:

NORDKOREAINDSAMLINGEN – Danske Bank reg.nr. 1551
konto 00 05 25 22 45

Venskabsforeningen Danmark-Den Demokratiske Folkerepublik Korea

Mail: dk-korea@inform.dk - tlf.: 23 69 07 80 - website:
www.dk-korea.dk

BLIV MEDLEM

VENSKABSFORENINGEN DANMARK – DEN DEMOKRATISKE FOLKEREPUBLIK KOREA

c/o formand Anders Kristensen

Mjølnerparken 50, 2.tv., 2200 København N.

Tlf. 23 69 07 80

E-post: dk-korea@inform.dk

Hjemmeside: www.dk-korea.dk

Stiftet 1968

- **Støt opbygningen af det socialistiske Korea!**
- **Støt kravet om USA ud af Korea!**
- **Nej til krigskonfrontation. Ja til fredsftale og fortsat dialog mellem DDF Korea og USA!**
- **Støt Nord-Syd forsoning, samarbejde om fælles fremgang, fred og et atomvåbenfrit Korea.**
- **Støt Koreas uafhængige og fredelige genforening!**
- **Styrk solidariteten og venskabet med Koreas folk!**
- **Følg udviklingen i Korea og få bl.a. mulighed for at komme med på venskabsrejse til Nordkorea.**
- **Modtag løbende Korea Bulletin.**
- **Blev medlem af Venskabsforeningen!**

Send en e-mail med navn, adresse, tlf. og e-mail adresse.
Eller udfyld nedenstående, klip ud og send den til
Venskabsforeningen.

_____Jeg ønsker medlemskab. Send mig et girokort
og noget materiale om Korea og foreningen.
Kontingent udgør 150 kr. halvårligt.

_____Vent lidt. Send mig først oplysninger om
Korea og Venskabsforeningens arbejde.

Navn: _____

Adresse: _____

Tlf. og e-mail: _____

Der findes en vej

Af Otto Gelsted

Vi trues af krig, og vi knuges af kriser,
og mørket er fuldt af forvirrede råb.
Den rådløse vakler i angst og forliser,
den dådløse visner og dør uden håb.
Vi ved at der findes en vej ud af sumpen,
en vilje der ikke er ormædt og lumpen.
Vi vil bryde os vej
til en lykkelig maj,
til en lystid hvor folket har magten.

Vi kender fra før, vi har følt det på kroppen,
hvad livet er værd under trældommens pisk.
Vi tror ikke spor på de herrer i toppen,
der sælger vor frihed på dollarens disk.
Hvad blev der af alle de løfter og løgne,
hvormed de har blændet troskyldige øjne?
Hvad de bragte var svig,
hvad de bringer er krig,
men det spil skal vi slå over ende.

Den røde fanes vej; Gerhard Bondzin under medvirken af en socialistisk arbejdsgruppe ved Højskolen for Bildende Kunst, Dresden.

Vi ved om en verden, hvor folket er herren
og ingen må trælde for andres profit
og ingen er spændt som et trækdyr for kærren
og livet kan brede sig vældigt og frit.
Vi vil at de masser, der bærer og yder,
skal være de samme, der høster og nyder.
Vi vil bryde os vej
til en lykkelig maj,
til en lystid hvor folket har magten.

Om digtet: Det er skrevet under den kolde krig og trykt i *Land og Folk* den 16. november 1951 i forbindelse med offentliggørelsen af udkast til DKP's program »Det danske folks vej«, der blev vedtaget på partiets 17. kongres i 1952.

Lars U. Thomsen

EU-valget og Europas kommunister

To forslag til EU-valgappeller har i vinterens løb cirkuleret mellem Europas kommunistiske partier. Som en spagfærdig protest mod det, der kunne ligne et optræk til en ny splittelse i bevægelsen, har Danmarks Kommunistiske Parti – i lighed med f.eks. KPİD – tilsluttet sig begge appeller. Landsledelsen fandt heller ikke de store forskelle mellem de to appeller; men vi bringer her dem begge to, og så kan læseren jo selv dømme. Begge appeller er oversat fra engelsk af Bjarne Rasmussen.

Appel 1 på initiativ af AKEL:

For arbejdernes og folkenes Europa

Valget til EU Parlamentet finder sted på et tidspunkt, hvor arbejderne og folkene står overfor enorme vanskeligheder og mangel på løsninger. Arbejdende folk er konfronteret med job- og social usikkerhed, ulighed, fattigdom og står overfor angreb på lønninger, pensioner og rettigheder. Folkene og især ungdommen oplever arbejdsløshed, påtvungen økonomisk migration, forringet adgang til uddannelse, sundhed og bolig. En virkelighed, som er udtryk for EU's øgede udbytning og fattigdomsskabende politikker.

EU-staternes forskelligheder og uligheder i udvikling bliver stadig dybere. EU i sig selv forbliver i krise og står overfor alvorlige vanskeligheder.

EU, de herskende klasser og de kræfter, som repræsenterer dem, kan ikke længere skjule den voksende sociale utilfredshed, som deres politik har fremprovokeret, det vil sige den økonomiske neoliberalisme, den udemokratiske og centraliserede måde EU fungerer på, militarisme og indblanding i internationale forhold. I dag er der mange, som indser, at EU's og unionens ledende kræfters deklamationer og løfter ikke er blevet opfyldt. Den virkelighed, som vore landes befolkning møder, er meget anderledes.

- I stedet for demokrati og frihed bliver der indført nye måder at registrere borgere på og til at kontrollere internettet på. Demokratisk frihed, herunder fagforeningsrettigheder, er under angreb. Det yderste højre og neofascismen, som blev nedkæmpet af folkene i løbet af det 20. århundrede, dukker igen op i Europa, samtidig med at antikommunisme og forfalskning af historien bliver institutionaliseret. I nogle medlemsstater er de yderste højrekræfter med i regeringerne, mens systemet tillader dem at sprede gift som racistisk had, fremmedhad, chauvinisme, sexismen, homofobi og at sætte spørgsmålstejn ved lighedsidealene.

- I stedet for fred øger EU hele tiden militariseringen og forstærker sammenvoksningen med NATO. Nu med dannelse af et struktureret samarbejde på det militære område (PESCO) har man signaleret en ny udvikling af militarisme som, sammen med andre ting, betyder større militærudgifter og flytning af investeringer til våbenindustrien og våbenhandel. Samtidig er EU deltager i optrapningen af interventioner og aggressioner mod stater og folk, f.eks. ved medskyldighed i Israels opførelse af det drama, der udspiller sig for det palæstinensiske folk.

- I stedet for at beskytte miljøet underordner EU sin miljøpolitik markeds kræfterne. Skandalerne, hvor multinationale industrier overtræder miljølovgivningen, hvor der er mangel på de nødvendige beslutninger, som skal bekæmpe klimaændringerne.

De dramatiske konsekvenser af miljøproblemerne, som befolkningerne oplever, vidner om kløften mellem deklamationer og handling.

- I stedet for at udvise solidaritet og tage fat på de årsager, der får millioner af mennesker til at forlade deres lande, følger EU en politisk retning, som forstærker og forværrer situationen. EU's deltagelse i den imperialistiske indblanding i Mellemøsten og Nordafrika har mangedoblet antallet af flygtninge. Den kolonialistiske fortids byrder kombineret med den neokoloniale udbytningspolitik overfor landene i Afrika og Asien har skabt en ond cirkel af fattigdom og underudvikling, som får deres befolkninger til at søge et bedre liv i Europa. På samme tid ser storkapitalen i de europæiske lande flygtninge og migranter som billig arbejdskraft, som den ønsker at udbytte for at forringe arbejdsforholdene. Ingen tvivler på, at migrations- og flygtningekrisen er et komplekst og mangesidet spørgsmål. Men militarisme, racisme og fremmedhad kan aldrig være svaret. Der er brug for, at de progressive kræfter i hver enkelt EU-medlemsstat, som kæmper for løsninger, der er i overensstemmelse med international lov og principperne om solidaritet, internationalisme og arbejdende folks klasseenhed, sejrer.

Folkene ønsker og har brug for et andet Europa – Et andet Europa er muligt!

Oven i strukturen af traktater, fælles politikker og stabilitetspagten har EU i de seneste år skabt en meget stærk mekanisme, som udøver kvælende kontrol af budgetter og skattepolitik i medlemsstaterne gennem skatte-traktaten, »Økonomisk styring« og »Den Europæiske Koordinering«. Den Økonomiske og Monetære Union bliver stærkere, den økonomisk-politiske afhængighed institutionaliseres, retten til at udøve en anden politik på nationalt niveau ophæves, demokratiet og folkenes ret til social-økonomisk udvikling undergraves. »Bankunionen« fører til en gigantisk kapitalkoncentration og kontrol med staternes finansielle systemer. Frie handelsaftaler med verdens stærke centre (som CETA med Canada) i sammenhæng med den nykoloniale handelspolitik overfor de mindre udviklede dele af verden er de åbenbare sider af en grundlæggende uretfærdig og udbytende økonomisk model.

Der bliver sat spørgsmålstejn ved demokrati, stat og folkenes selvbestemmelsesret gennem stormagternes diktat af de politisk-økonomiske forhold, diktater som er bestemt af de økonomiske og finansielle gruppers interesser. Valgte regeringer bliver udsat for grove trusler og er ofre for afpresning. Folkeafstemninger bliver ignoreret eller gentaget, indtil folket stemmer, som EU ønsker.

De advarsler, som progressive kræfter har udsendt, har vist

sig at være sande. Det er advarsler om EU's karakter, politikker og kurs, som de er fastlagt i traktater og er forstærket af den politik, som højrefløjen og socialdemokraterne i Europa har fulgt. Ikke alene lytter EU ikke til folkets stemme, men forstærker også angrebene på vore folks levestandard og rettigheder. Med sloganet »Mere Europa« diskuterer EU's ledere ikke en anden vej eller et andet Europa, men alene den hastighed hvormed monopolernes EU, militariseringen og EU's institutioner kan fortsætte med at blive stærkere. På den anden side er det yderste højres nationalisme og racisme ikke et alternativ, det repræsenterer kapitalismens mest reaktionære fase med mindelser om Europas sorteste periode.

EU's kriser – resultat af kapitalismen og dens modsætninger – har på dramatisk måde vist alle problemerne og har vist, at EU-konstruktionen ikke kan ændres grundlæggende, da dens traktater fastlægger en neoliberal og militaristisk struktur og proces. Vejen mod effektivt samarbejde i Europa må nødvendigvis basere sig på principperne om selvbestemmelse, frihed, demokrati, sociale fremskridt og fred.

Et andet Europa er muligt og nødvendigt, og nu er rette tid. Et andet Europa – et Europa som arbejder for arbejdere, folkene og deres behov – kan skabes ved en radikal ændring af det grundlag, som EU blev bygget på. En radikal ændring, som skabes og besluttet af Europas arbejdere og folk.

Det europæiske kontinents historie er præget af en militant og revolutionær arv. Den viser at folkene – med de arbejdende og ungdommen som den banebrydende kraft – gennem deres kamp kan stoppe de nuværende angreb og barbariske metoder; ved igen at blokere vejen for det yderste højre og fascismen; ved at bane vejen frem mod større sociale forandringer af antiimperialistisk og antimonopolistisk karakter; ved at skabe et alternativ til kapitalismen og dens blindgyder; ved igen at opbygge visioner om nye samfund, for fremskridt, fred og social retfærdighed.

Vi forener kræfterne

Vi forstærker kampene

Kommunisterne, progressive, antikapitalister, anti-neolibérale og venstre- og miljøkræfter, som underskriver denne appel, mener at de kommende valg til Europaparlamentet i maj måned giver en vigtig mulighed for at få formuleret vores kamp for vore landes forhold nu og i fremtiden.

Vi ved, at faren fra det yderste højre udgør en stor trussel mod vores kontinent og dets folk, en trussel som opmuntres af USA's Trump-administration. EU's interesser og herskende kræfter kan ikke bekæmpe denne trussel, fordi det er deres politik, som skaber grundlaget for den samtidig med, at nogle helt åbent samarbejder med det yderste højre. Kun de progressive kræfter, de kræfter, som kæmper for arbejder- og sociale rettigheder og for folkenes selvbestemmelsesret, kan være grundlaget for modstanden mod det yderste højre og fascismen. Det er derfor, at styrkelse af disse kræfter må være målet for alle demokrater og progressive borgere i vores lande.

Vi opfordrer det arbejdende folk, ungdommen, kvinderne og i det hele taget menneskene i EU's medlemsstater til at udtrykke deres krav, forhåbninger, kampe og visioner gennem deres stemmer ved valget til Europaparlamentet og på den måde styrke de kræfter, som – på samme måde som os der underskri-

ver denne appel – er forrest i kampen for arbejder- og sociale rettigheder, og som forpligter sig til at fortsætte kampen.

For et Europa med sociale rettigheder

som er til for dem, der skaber værdierne og fremmer økonomien, nemlig det arbejdende folk; som sikrer faste, stabile, tilstrækkelige og værdige job til alle; som genopretter og fremmer sociale tilbud og rettigheder; som forsvarer og fremmer offentlige tilbud; som garanterer den unge generation retten til uddannelse og arbejde og en værdig levestandard for de ældre og sårbare sociale grupper; som genopbygger og udvider den sociale infrastruktur; som tilbyder støtte til familier, børn og mennesker med handicaps.

For et Europa med økonomiske, sociale og bæredygtige fremskridt.

For en social og økonomisk udvikling af vores kontinent; som understøtter reelt og stadig stærkere samarbejde mellem de forskellige lande; som er baseret på offentlige investeringsprogrammer på det sociale område og bæredygtig brug af naturressourcerne og beskyttelse af miljøet; som anvender radikale metoder til at bekæmpe klimaforandringer; som samtidig sikrer social retfærdighed; som fremmer hvert lands produktive potentiale med respekt for retten til udvikling og skabelse af en model for bæredygtig udvikling; som sikrer det enkelte land retten over fødevarer og fødevarer sikkerhed; som forsvarer de strategiske sektors offentlige karakter i hvert land og understøtter små og mellemstore virksomheder; som gør op med skattely, med frie og uregulerede kapitalbevægelser, og som bekæmper og beskatter kapitalens spekulative aktiviteter.

For et fredeligt Europa, som samarbejder med alle folk i verden

Et Europa som respekterer De Forenede Nationers karakter og international lov, herunder principperne om folkenes selvbestemmelsesret og staternes territoriale integritet og suverænitet; som afviser våbenkapløb og militariseringen af internationale relationer; som arbejder for at afslutte udefrakommende aggressiv indblanding og udefrakommende aggressioner; som spærrer for aggressive militære alliancer som NATO og eksistensen af fremmede baser, og som arbejder for nedrustning, herunder for fjernelse af alle atomvåben fra medlemsstaternes territorium og fuldstændig afskaffelse af atomvåben. For et Europa som fremmer samarbejde og venskab med folkene fra hele verden på lige og fælles vilkår – politisk, økonomisk, socialt og med kulturelt samarbejde.

For et demokratisk Europa baseret på samarbejde mellem suveræne stater med lige rettigheder.

For et Europa som respekterer demokrati og demokratisk deltagelse; dets staters suverænitet og lige rettigheder; hvert folks identitet og kulturelle forskelligheder; mindretallenes rettigheder; et Europa som ikke skal regeres af direktorater, lobbyer og de stærkeste stater, men af deres folk.

For et Europa med frihed, rettigheder og solidaritet

For et Europa som forsvarer demokratiske friheder som fagfor- eningsrettigheder, civile og sociale rettigheder, herunder bor-

gernes digitale rettigheder, privatliv, beskyttelse af personlige data og internettets neutralitet; som afviser mekanismer, der bruges til undertrykkelse, indsamling af data og overvågning; som i praksis garanterer lighed for alle mennesker uanset køn, etnicitet, farve, religion, handicap og seksuel identitet herunder deres seksuelle og reproduktive rettigheder.

Vi arbejder sammen og forstærker EU-parlamentets Venstregruppe

Med det formål vil vi yderligere udvikle vores samarbejde, og vi opfordrer til at fortsætte det i gruppen »Det Europæiske Forenede Venstre/Nordisk Grønne Venstre« (GUE/NGL) i EU-parlamentet på grundlag af lighed og gensidig respekt for vore forskelligheder, retninger, erfaringer og særkender; vi vil fortsætte vores fælles aktioner gennem GUE/NGL som udgangs-

punkt for samarbejde om de mange ting, som forener os i kampen for et andet Europa.

Vi forsikrer igen, at denne parlamentsgruppes karakter og identitet er udgangspunkt for et ligeværdigt samarbejde mellem kommunister, arbejdere, progressive, venstre- og miljøkræfter, hvis fælles mål er at give arbejdende folks og folkenes kampe en stemme i EU-parlamentet; vi vil hævde, foreslå og forsvare progressive og klart anderledes politikker end dem, som højrefløjen og socialdemokraterne har fulgt og forsætter med at forfølge; vi vil give udtryk for og indhold til kampen for en anden vej for Europa.

Ved at underskrive denne appel forpligter vi os til at forsvare disse mål og retningslinjer. Jo større styrke vi har, jo stærkere vil kampen for et samarbejdende Europa, sociale fremskridt og fred være.

Appel 2 på initiativ af KKE:

For styrkelse af arbejdernes og folkenes kamp mod kapitalistisk udnyttelse og den Europæiske Union – For Folkenes Europa, for socialisme

Arbejdere, selvstændige i byerne og på landet, kvinder, ungdom, pensionister, mennesker med handicap!

Vi de kommunistiske partier og arbejderpartier, som har underskrevet denne deklaration, henvender os til jer i anledning af de europæiske valg i 2019.

EU fungerer som et europæisk imperialistisk center og er fortsat et værktøj for den europæiske storkapital, så dens profit kan øges og dens dominans garanteres. EU tjener ikke og kan aldrig tjene de behov, som de arbejdende folk har.

Forestillingerne om, at EU kan reformeres i en »for folket« retning har vist sig at være illusioner. Der er ikke baggrund for de dyrkede forventninger om en ændring i retning af folkenes interesser gennem en såkaldt demokratisering.

Europas arbejdere, befolkningerne kan gennem deres kamp vinde over vore dages negative samling af kræfter og skabe de betingelser, der åbner vejen til et socialistisk Europa, som vil garantere retten til arbejde, sociale rettigheder, social sikkerhed og indkomst, arbejdende folks fremtid. Vore partier forsvare arbejderklassens interesser, folkenes interesser, rettighederne for ungdommen og folkets kvinder.

Vi kæmper dagligt mod de anti-folkelige metoder, som de borgerlige regeringer og EU bruger, imod nedskæringer i løn og pensioner, mod forringelser af arbejderrettigheder, sociale rettigheder og social sikkerhed, mod at fattigdom og arbejdsløshed igen vokser, mod privatiseringen af såvel sundhedssystemet som uddannelsessystemet, mod forringelse af demokratiske rettigheder og friheder. Vi forlanger, at der sættes ind overfor arbejdsløshed. Vi kæmper sammen mod det EU, som manipulerer folk for at øge kapitalisternes profit. Vi fordømmer antikommunisme, undertrykkelse og begrænsninger af landenes selvstændige rettigheder.

Vore partier står for:

- Væsentlige stigninger i løn og pensioner.
- Offentlig og gratis sundhedsvæsen og uddannelse.

- Støtte til arbejdernes kampe og de arbejdsløses for varige jobs på fuld tid.
- Demokratiske rettigheder på arbejdspladserne, arbejderrettigheder, sociale rettigheder og social sikkerhed.
- Immigrantarbejdernes rettigheder og kampen mod de årsager, der tvinger folk til at forlade deres lande.
- Støtte til de små og mellemstore landbrugere.
- Den vigtige beskyttelse af miljøet, som ofres til fordel for storkapitalens profit.

- Vi fordømmer de imperialistiske krige og interventioner. Vi kæmper for fred, for nedlæggelse af US/NATO baser, mod »Partnerskab for fred« og den europæiske hær, mod PESCO(*) og deltagelse i imperialistiske krige og interventioner.

- Vi kæmper mod direkte angreb på de arbejdere, der er ramt af såvel følgerne af den kapitalistiske krise som følgerne af den kapitalistiske »udvikling«

- Vi stiller os på samme side som arbejderklassen og almindelige familier, der oplever de dramatiske følger af den kapitalistiske produktionsmåde, som på afgørende måde forværrer situationen for arbejderklassen og befolkningerne.

Vi opfordrer arbejderklassen og folkene til

- at forstærke deres kamp mod den Europæiske Union, mod den forenede kapital, som skader folkenes rettigheder.
- At forstærke deres modstand mod kapitalens angreb, mod de partier, som varetager kapitalens interesser, at forstærke deres kamp for løsning af befolkningernes problemer.
- På alle mulige måder støtte de kommunistiske partier og arbejderpartier, som fordømmer EU i slaget om de europæiske valg i maj 2019, at svække de partier, som støtter EU og dets politik, som forsvarers EU's ensrettede vej for kapitalen og den såkaldte demokratisering af EU.

Disse skridt vil styrke den folkelige kamp I hele Europa,

arbejderne vil kæmpe fra et bedre udgangspunkt.

EU tjener ikke befolkningerne, EU varetager kapitalisternes, monopolernes, kapitalkoncentrationens interesser. EU forstærker sin funktion som imperialistisk økonomi, som politisk og militær blok i modstrid med arbejderklassens og befolkningernes interesser. Der er al mulig grund til at befolkningerne bekæmper den gennemførte manipulation som EU, dets mekanismer, dets regeringer og de partier, der støtter denne imperialistiske union, udøver.

De lover, at EU kan garantere os retten til arbejde, vore arbejdsrettigheder og sociale rettigheder. De ønsker at overbevise befolkningerne om, at de kan garantere dem en bedre levestandard. Det er en stor løgn.

Lad os minde om kendsgerningerne. I EU er der 16,6 millioner arbejdsløse. Der bliver stadig flere, der ikke har et fuldtidsjob. Det drejer sig om 21% af arbejdsstyrken, svarende til 43 millioner mennesker. Der er mere end 110 millioner, der lever på eller under fattigdomsgrænsen. Ungdommens fremtid undermineres. Arbejderklassens og befolkningernes grundlæggende rettigheder ophæves. Der bliver flere og flere masseafskedigelser, retten til at strejke begrænses, pensionsalderen hæves, og pensioner bliver forringet, den private sundhedssektor styrkes. De fattige landmænd knuses med gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, de selvstændige ødelægges af konkurrencen fra de store monopoler, ulighed og diskrimination på kvindernes bekostning bliver stadig værre. Indvandrere forfølges, mens den politik, der tvang dem til at forlade deres lande, forstærkes.

Undertrykkelsen af arbejderklassen og befolkningen forstærkes, nye overvågningsmekanismer bliver skabt løbende.

Politisk, økonomisk og militært samarbejde med den israelske stat, som myrder det palæstinensiske folk, bliver stadig mere omfattende.

»Stabilitetspagten«, »finanspagten«, »bankunionen« og andre værktøjer vendt mod befolkningerne supplerer de værktøjer, EU allerede anvender mod befolkningerne; der bliver skabt en ny dramatisk situation vendt mod befolkningerne.

EUs såkaldte »Globale Strategi«, »Den fælles sikkerheds- og forsvars politik« og »PESCO« udgør farlige muligheder for krig og interventioner og understøtter imperialistisk aggressivitet.

Drivkraften i den kapitalistiske forening er de europæiske monopolars interesser. EU udvikler sig mere og mere i en reaktionær retning vendt mod befolkningerne.

Som konsekvens af alt dette er det indlysende, at hverken den forenede kapitalistunion, Den europæiske Centralbank eller EU-Parlamentet kan gavne befolkningerne, som de europæiske partier, der støtter EU-strategien, ellers påstår.

Derudover kan EU heller ikke udvikle sig til at blive en stærk modspiller til NATO og USA, som alle mulige EU-tilhængere fremfører.

EU samarbejder tæt med NATO og USA mod befolkningerne, mens de imperialistiske modsætninger viser sig såvel indenfor EU som i dannelsen af grupper af lande og med udtræden af EU som f.eks. Brexit.

Kappestriden med såvel USA som med Rusland og Kina om kontrol med markederne forstærkes.

De kommunistiske partier og arbejderpartier som underskriver denne deklaration:

- Understreger, at kapitalens offensiv er fælles for og bakkes op af alle EU's medlemsstater og af resten af de stater, der ligger på det europæiske kontinent, og derfor er det nødvendigt at forstærke de kommunistiske partiers og befolkningernes kamp for at udvikle solidaritet med arbejdernes kampe såvel i Europa som i hele verden.

- Understreger, at der er en anden udviklingsvej for befolkningerne. Alternativet, et andet Europa, vokser ud af arbejdernes kamp, det betyder fremgang for befolkningerne, sociale og demokratiske fremskridt, ligeværdigt samarbejde, fred og socialisme.

- Tror på retten for hver enkelt befolkning til selv at vælge sin udviklingsvej, herunder retten til at melde sig ud af EU, NATO og alle andre imperialistiske organisationer, til at kæmpe for en socialistisk udviklingsvej.

Dette er det rette svar på de organiserede forsøg på at bedrage befolkningerne. Europas befolkninger har ingen interesse i at følge kapitalens verdensomspændende kræfter, som fanatisk støttes af EU og USA. De har heller ingen interesse i de nationalistiske kræfter, som også tjener andre klasseinteresser og ikke befolkningernes, når de bruger protektionisme og EU-skepsis som drivkræfter. Desuden har befolkningerne intet til fælles med de nationalistiske fascistisk-nazistiske partier, som kun vil anvende befolkningernes modstand og problemer til at styrke de kræfter, der allerstærkest forsvare monopolerne diktatur. Støtte til de kommunistiske partier og arbejderpartierne er det eneste virkelige svar, der gavner befolkningerne og forholder sig til globalisering og den såkaldte EU-skepticisme. Det er det rette svar vendt mod antikomunisme og den reaktionære, ahistoriske ligestilling af kommunisme og fascisme, som kun er det kapitalistiske systems ævl.

Vi opfordrer arbejderklassen, Europas befolkninger til at svare positivt på denne appel fra de kommunistiske partier og arbejderpartierne.

Hvert enkelt parti organiserer arbejdernes kamp i deres eget land. Kommunisterne og arbejderpartierne kæmper mod EU, herunder mod de imperialistiske unioner. Deres engagement i alle politiske kampe bidrager til at udvikle befolkningernes kampe.

Vi opfordrer befolkningerne til på enhver tænkelig måde at svække de kræfter, som støtter EU, og bekæmpe alle illusioner om, at EU kan »fixes«.**Nej til monopolernes, kapitalens og krigenes EU!**

Fremad for et Europa med fremgang for befolkningerne, for fred, for social retfærdighed og demokratiske rettigheder, for socialisme.

* PESCO: EU-samarbejdsaftale fra 2018 om sikkerheds- og forsvarsforhold, som Storbritannien, Danmark og Malta har valgt at stå udenfor.

Oraklet i Delfi

Af Lars Ulrik Thomsen

Historien er præget af forskellige samfundsformationer: ursamfund, slavesamfund, feudalisme, kapitalisme og socialisme/kommunisme. Hver formation har sine karakteristiske træk, som er præget af produktivkræfternes udviklingstrin.

På trods af de store forskelle, som historien udviser, er der alligevel ligheder i den politiske og kulturelle del, som virker slående trods afstanden i tid.

Oraklet i Delfi var et samlingspunkt i Det delfiske Forbund som spille en vigtig rolle i det 5. og 4. århundrede f.v.t.

Det antikke Delfi er beliggende på Parnassos-bjergets sydside, i landskabet Fokis. De, som ønskede at rådspørge oraklet, måtte først rense sig i den hellige kilde Kastalia. Derefter blev spørgsmålet givet videre til præstinden Pythia, der var jomfru, og hvis svar var givet under trance. Senere blev det fortolket af en stor skare præster, der var tilknyttet oraklet.

Oraklet i Delfi var et ideologisk, politisk og kulturelt centrum for datiden, sådan som Rom, Paris, London og New York er det for nutiden.

Delfi var bindeleddet i det græske og senere i det makedonske imperium, som vejledte lokale magthavere om den nyeste udvikling i imperiet og dets nabolande. Delfi var også en form for nyhedsagentur, der formidlede den strøm af nyheder som indløb fra lokale agenter og korrespondenter. Via et fintmasket net af skibsruter i Middelhavet blev de formidlet til Delfi.

Utallige er de kunstnere som har skildret Oraklet i Delfi. F.eks. har H.C. Andersen i eventyret »Venskabspagten« skildret en rejse til Grækenland, som senere blev trykt i *En digters Bazar* i 1842:

»Vi har for nylig gjort en lille rejse og håber nu på en større. Hvorhen?

Til Sparta, Mykene og Delfi. Der er hundrede steder ved hvis navne hjertet slår af rejselyst. Det går til hest op ad bjergstier, hen over krat og buske. Hver enkelt rejsende kommer frem med en hel karavane. Selv rider han forud med sin argojat, en pakhest bærer kuffert, telt og proviant – et par soldater følger

efter til hans beskyttelse. Intet værtshus med en velopredt seng venter ham efter en trættende dagsrejse, teltet er tit hans tag i den store vilde natur.«¹

H.C. Andersen skildrer i eventyret begivenheder der udspandt sig under den græsk-tyrsk krig fra 1831-32, som resulterede i Grækenlands selvstændighed. En anden af vore store forfattere Hans Scherfig besøgte Oraklet i Delfi i 1978:

»På skrænten neden for det græske bjerg Parnassos ved Delphi, hvor noget af Apollons helligdom er bevaret, er verdens navle. Man kan se den og røre ved den. Omphalos hedder navlen på græsk. Den har en form som en stor bikube og er af gammelt marmor med et mønster hugget på overfladen som en slags net af omsvøbt uldgarn. Omphalos-stenen har i nogle årtusinder markeret verdens midtpunkt, som er et smukt og mærkeligt sted. Det hellige område er et skrånende plateau nogle hundrede meter over havet, på tre sider indrammet af dramatiske klippevægge med dybe kløfter, men åbent mod dalen med milevid udsigt over grønne marker og vinhaver og blålige olivenskove — langt ud til hav og øer og fjerne violette bjerge. Nu i april måned blomstrer de mørkerøde græske valmuer mellem lyserøde sten og hvide marmorstykker. Jorden er rød og okker-gul. De høje lodrette klipper er grå og søvglinsende. Himmelen meget blå.

Undervejs herhen så man i lang afstand Parnassets hvide sne over mørke bjerge.

Det overstatslige religiøse og økonomiske centrum for alle græske stater og bysamfund, med politisk indflydelse til fjerne riger og fremmede kulturer. Den permanente voldgifts-domstol ved konflikter mellem stater og regulering af grænser. Mæglerne og fredsstiftende sikkerhedsråd. Helligdom og marked. Tempel og kreditgivende institution. Verdens-børs og verdensbank, hvor staterne deponerede deres guld-reserver. Oraklet i Delphi kunne sammenlignes med Pave-staten (som også rummer »Den Hellige Ånds Bank« og råder over umådelige skatte og kapital af afgifter og offergaver fra alle lande). Det var en international instans med mere magt end tilsvarende moderne organer. Oraklet havde i oldtiden større politisk og moralsk autoritet, end de Forenede Nationer har i nutiden.«²

Det er tankevækkende ord, som bliver mere aktuelle med tiden. FN kunne være en stor politisk og moralsk autoritet, hvis medlemslandene ønskede det. Men i virkelighedens verden er det andre forhold der bestemmer udviklingen, og det er blevet særligt slående i det 21. århundrede.

Som nævnt var Oraklet i Delfi også et nyhedsbureau for hele det græske imperium. Det er denne parallel til nutidens store nyhedsbureauer, som jeg finder særlig slående. Ganske vist sidder nutidens journalister ikke i trance på en tripode, mens de fremsiger deres spådomme; men den måde, som nyhedsbureauerne kontrollerer strømmen af nyheder på, adskiller sig i princippet ikke fra Oraklet i Delfi.

CNN, BBC eller Al Jazeera har også korrespondenter i mange lande, som uafbrudt rapporterer til de forskellige metropoler om vigtige begivenheder. Vi har set det i forbindelse med store verdenshistoriske begivenheder, hvordan medierne går ind og skaber en flydende grænse mellem rapportøren og aktøren.

Vi så det i 1989 med Murens Fald i Berlin, hvordan medierne blev en udløsende faktor i begivenhederne.³

Denne grænse mellem nyhedsformidling og som direkte aktør i begivenhederne er sikkert også blevet flittigt diskuteret af præsteskrabet i Oraklet i Delfi.

Et andet eksempel på nyhedernes rolle i nutiden var dækningen af angrebet på World Trade Center i New York den 11. september 2001. En meget omdiskuteret begivenhed hvor mange spørgsmål endnu er ubesvarede. Det som ligger fast er at en ganske bestemt udgave, *Krigen mod Terror*, blev brugt som påskud for at angribe Afghanistan, Irak og senere andre lande i Mellemøsten.

De tyske forfattere Wolfgang og Paul Schreyer har i bogen *Die Legende* givet et mere dækkende billede af begivenhederne.⁴ Med udgangspunkt i inderkredsen omkring Præsident George Bush tegnes et billede af noget, der også kunne være forekommet i Oraklet i Delfi – en blanding af manipulation og orakelsvar. Chefen for præsidentens garde fatter mistanke om denne manipulation, men sendes til Afghanistan på en særlig mission, hvor han omkommer.

Det er imperiets interesser og magtpolitik, der vejer tungest for nyhedsstrømmen til imperiets vasaller og provinser. Er det så forskelligt fra formålet med oldtidens orakler?

En faktor er væsentlig forandret, og det er nyhedsformid-

lingens hastighed.

I oldtidens Grækenland tog det måneder at rapportere nyheder fra periferi til centrum. Måske var det derfor det var en fordel med oraklets tvetydige svar, som kunne fortolkes af de lokale magthavere.

I dag tager det brøkdelen af sekunder for nyheder at nå fra de fjerneste egne af kloden. En hastighed der både er skræmmende og betagende. Oraklet i Delfi er erstattet af et topmoderne studie med nyhedsværter i det stiveste puds, med effektiv animation og en musikintro, der minder om en kanonsalut fra en militær parade.

Nyhederne former vores verdensbillede, ikke altid i overensstemmelse med begivenhedernes gang, men i overensstemmelse med de politiske og økonomiske interesser, som i sidste ende er afgørende for nutidens imperier: USA, EU og Rusland.

Hans Scherfig slutter sin rejseberetning fra Oraklet i Delfi med ordene:

»Kastalia, musernes kilde, som gav digtere og profeter inspiration, flyder endnu. Man kan se nicher i stenvæggen hvor der blev lagt kager til muserne.

Der er haletudser i det hellige vand. Men jeg har nu i livets aften drukket af den samme kilde som Pindar og Platon og Aristoteles.«⁵

Noter og referencer:

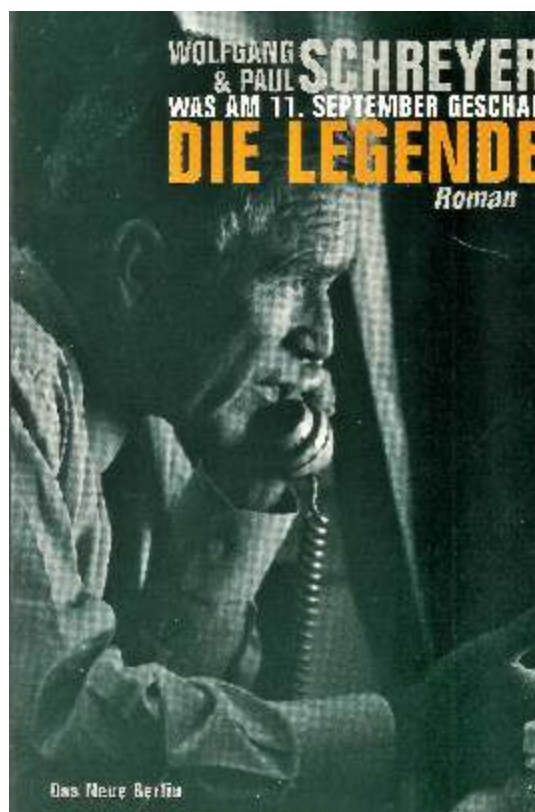
¹ H.C. Andersens eventyr, Flensteds forlag, Odense 1944.

² *Årbog 1979*, Hans Scherfig, forlaget Tiden 1980.

³ Emnet er belyst i »Pokerspil i stort format«, *Fyens Stiftstidende* den 19. juni 2006.

⁴ Bogen udkom på Das Neue Berlin i 2006.

⁵ *Årbog 1979*, citeret ovenfor.

William Morris

- designer, forfatter og socialist

Af John Poulsen

Da designeren, forfatteren og socialisten William Morris (1834-1896) døde kun 62 år gammel, udtalte lægen, at »han døde fordi han havde gjort mere arbejde end ti mænd.« En lille del af al den flid kan nu ses på Nivågårds udstilling »Al magt til skønheden«, som er den første Morris-udstilling i Danmark.

Morris kom fra en velhavende middelklassefamilie, og da hans far døde, arvede han en del penge, som gjorde tilværelsen lettere for ham. Han begyndte at studere teologi i Oxford i 1853, kastede sig efter et par år over arkitektstudiet for til slut at gå over til maleriet, men det skulle blive som designer, at han især blev kendt. Tidligt mødte han i Oxford maleren Edward Burne-Jones, som blev en ven for livet. De rejste, stærkt inspireret af kunsthistorikeren John Ruskin, sammen rundt i Nordfrankrig for at studere gotiske kirker. Her grundlagdes Morris' tiltrækning af middelalderens håndværk, der fik ham til at vende sig imod industrialiseringen, som han mente ødelagde det traditionelle og individuelle håndværk. Der skulle produceres enkle, holdbare og funktionelle varer i stedet for masseproducerede og overflødige genstande.

Red House

I 1859 blev han gift med Jane Burden, og samme år fik Morris sin ven, arkitekten Philip Webb, til at tegne parrets fremtidige hjem »Red House« i Bexleyheath, som ligger 20 km. uden for London. Selve indretningen af huset stod Jane og William Morris for sammen med bl.a. Burne-Jones og Rossetti, og det bestod i at fremstille møbler, tæpper, tapeter m.v. Dette blev på mange måder begyndelsen til Arts & Crafts-bevægelsen, hvor Morris blev en af hovedskikkelserne.

Erfaringer fra indretningen af huset inspirerede Morris til i 1861 sammen med en række kunstnere at grundlægge firmaet »Morris, Marshall, Faulkner & Co«, som Morris blev enejer af i 1875. Det skulle sælge møbler, tekstiler og tapeter, som de selv designede, og tilbød også at stå for indretningen af boliger. En af de opgaver, som firmaet især er kendt for, er glasmosaikker til kirker. Firmaet fik også i opdrag at indrette cafeen på South Kensington Museum (nu Victoria og Albert Museum), som stadig kan ses på museet.

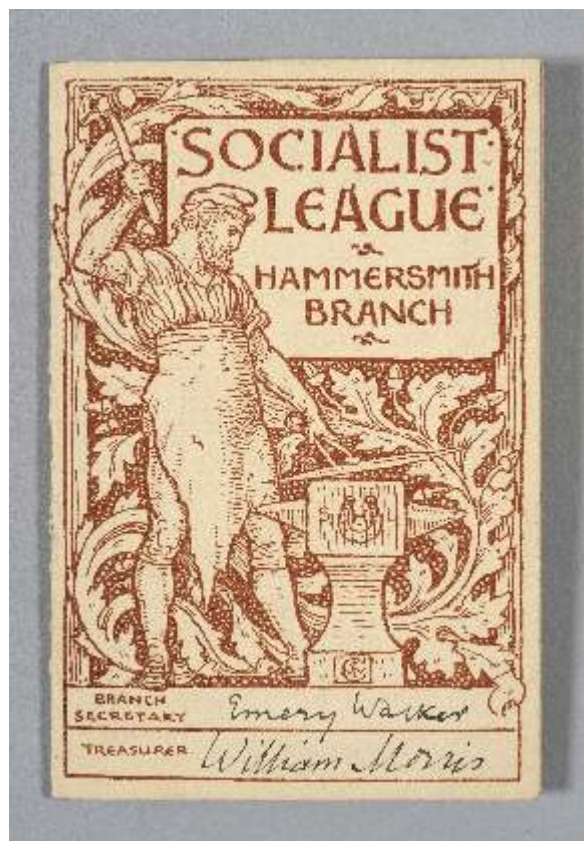
Socialisten Morris

Få i Danmark ved, at William Morris var aktiv socialist, men i den engelske arbejderbevægelse er han en kendt skikkelse, og hans revolutionære sange synges stadig. To af dem er oversat af Jeppe Aakjær. Morris gik aktivt ind i politik i forbindelse med den tyrkisk-russiske krig i 1876, hvor den engelske premierminister Disraeli støttede tyrkerne. Han blev kasserer i »Foreningen Østspørgsmål«, som tog afstand fra Disraelis politik, og

Strawberry Thief (Jordbærttyv), designet 1883.

skrev pjecen *To the Working Men of England*. En periode flirtede han med de liberale, men i januar 1883 meldte han sig ind »Demokratisk Føderation« (DF), som var det første socialistiske parti i England. Det ændrede året efter navn til »Socialdemokratisk Føderation« (SDF). Morris blev hurtigt kasserer og finansierede udgivelsen af ugeavisen *Justice*. Udover at bekoste bladet var han også aktiv i arbejdet med at udbrede det. Man

Walter Crane, William Morris' medlemskort til The Socialist League afdelingen i Hammersmith, London, ca. 1888. The William Morris Society.

William Morris' skuldertaske som han brugte til avissalg.

kunne møde ham rundtom i Londons gader med sin skuldertaske med blade. SDF var ledet af H. M. Hyndmann, som optrådte meget diktatorisk, og det var en af årsagerne til at Morris sammen med en del andre medlemmer, bl.a. Marx' datter Elinor og hendes mand Edward Aveling, forlod partiet og i 1885 stiftede »Socialistisk Liga« (SL), som også Friedrich Engels blev medlem af. Morris mødte aldrig Marx, der døde i marts 1883, men gik i gang med at læse *Kapitalen* på fransk, da den ikke fandtes på engelsk. Bogen blev så flittigt læst, at den måtte indbindes på ny for ikke at falde fra hinanden. Også det nye partis avis *Commonweal* finansierede Morris, og han skrev fra

1885-90 mange af artiklerne; bl.a. bragte det i 1890 som følge-ton hans fremtidsroman »News from Nowhere,« hvori han skildrer et kommunistisk samfund i 1950'erne. Desværre lykkedes det anarkistiske kræfter at få stor indflydelse i SL, så i 1890 forlod Morris det og dannede »Hammersmith Socialist Society«, hvis møder blev holdt i hans hjem, som i dag er en slags museum, og hvor foreningens fane kan ses.

Ville ikke være hofpoet

Morris var altså ikke kun designer, men også digter og forfatter og nåede at skrive ca. 40 bøger, heriblandt flere politiske pjecer. På dansk er kun udgivet *Drømmen om John Ball*. I 1857 fik han udgivet sin første digtsamling, og han blev så værdsat, at da digteren Alfred Tennyson døde i 1892, tilbød man ham at blive hofpoet, Poet Laureate, men det sagde han nej til.

Nivågård har skabt en smuk og vellykket udstilling, som kommer bredt omkring Morris' virke, og dertil medvirker også kataloget med fine artikler. En udstilling man absolut ikke bør gå glip af.

Nivågård. William Morris. Al magt til skønheden! Sluttes 16.6.

William Morris. News from Nowhere (1892)

Ny biografi om Nexø

Anmeldt af John Christoffersen

Den 68årige litteraturforsker Henrik Yde, der i mere end 30 år har beskæftiget sig med Martin Andersens Nexøs liv og værk, har skrevet en 418 sider stor biografi om kommunisten og arbejderdigteren Martin Andersen Nexø.

Værket er udgivet på forlaget Lindhardt og Ringhof. I sin omtale af biografien skriver forlaget: »I 2019 er det 150 år siden, at Martin Andersen Nexø blev født. Han er forfatter til nogle af hovedværkerne i dansk litteratur og er kendt både i Danmark og i udlandet. Men hvem var han som forfatter og menneske?«

Det er det, Henrik Yde i sin biografi, som kort og godt har titlen *Nexø* og undertitlen »Martin Andersen Nexøs liv og værk«, med stor grundighed giver læseren et indblik i.

Vi følger Nexø fra fødslen i et slumkvarter på Christianshavn i København. Hans skolegang i hvad han selv har beskrevet som en prygleanstalt. Hans families flytning til Bornholm, hans liv som vogterdreng og som skomagerlærling. Livet i det bornholmske religiøse miljø og hans første elevtid på flere grundtvigske højskoler, bl.a. Askov, og hans senere lærergering som lærer blandt andet på Møllerup Højskole, som ligeledes er en grundtvigiansk højskole.

Med stor grundighed beskriver Henrik Yde de enkelte værker, som er udgivet af Nexø, ligesom vi får et indblik i livet omkring Nexø, både familiemæssigt, vennekreds og miljøer, som han bevægede sig blandt og i.

Tilblivelsen og modtagelsen af *Pelle Erobreren* og *Ditte Menneskebarn* bliver grundigt beskrevet og analyseret. Og det er stort set kun positive og begejstrede anmeldelser og bedømmelse, som følger disse to hovedværker.

Henrik Yde giver Pelle Erobreren følgende ord med på vejen: »Med Pelle Erobreren lykkedes det for Nexø, gennem en lys syntese af grundtvigske, radikale, anarkistiske og socialistiske visioner at få skabt poetisk sammenhæng mellem åndeligt-heroiske, politiske, og det nære, kropslig-materielle, mellem de erobrende og de opretholdende kræfter, ikke mindst symboliseret i henholdsvis Pelle og hans kone Ellen.«

Henrik Yde er tilknyttet Grundtvig Centeret ved Århus Universitet, og Martin Andersen Nexø var i sin ungdom og tidlige manddom vokset op i grundtvigske højskoler. Der er derfor ikke noget mærkeligt i, at Henrik Yde igennem hele sin biografi holder fast i Nexøs grundtvigske baggrund.

Nexø var i en periode før 1919 medlem af Socialdemokratiet, og hans værker blev udgivet i stort oplag i mange lande og ikke mindst i Tyskland.

Da Nexø i 1919 første gang meldte sig ind i Danmarks Kommunistiske Parti, lukkede den socialdemokratiske presse for ham. Først nogle år senere, hvor han boede i Tyskland og i en periode var blevet partiløs, udgav det socialdemokratiske partis presse og en række socialdemokratiske partiaviser *Ditte Menneskebarn* som føljeton.

Henrik Yde beskriver splittelsen i arbejderbevægelsen i

årene omkring 1. verdenskrig og de første år efter. Og at Nexø siden 1919 brugte mange kræfter på at finde rundt i den kaotiske danske revolutionære bevægelse. I 1937 søgte Nexø igen optagelse i DKP, og i 1938 blev han valgt ind i DKP's centralkomite. På

det tidspunkt havde Nexø kastet sig ind i kampen mod fascismen. I maj 1937 blev Nexø indbudt til at deltage i Den anden internationale Forfatterkongres i Valencia ved Middelhavskysten i det østlige Spanien. Kongressens formål var at skabe opbakning til det republikanske Spanien imod general Francos oprør. Året efter modtog Nexø et brev fra fronten dateret den 26. marts 1938, hvori man meddelte ham, at et nyformet kompagni i den Internationale Brigade havde valgt at kalde sig »Martin Andersen Nexø kompagniet«. Både medens Nexø levede og efter hans død blev han hædret med, at en række institutioner tog hans navn. Og i en periode efter udgivelsen af *Pelle Erobreren* og *Ditte Menneskebarn* blev mange børn døbt og navngivet Pelle og Ditte.

Medens mange historikere har det svært ved at holde sig til facts, når de skal beskrive danske politikere og myndigheders brud på grundloven, da man i 1941 arresterede og internerede danske kommunister, herunder tre folketingsmedlemmer, så lægger Henrik Yde ikke fingrene i mellem.

Efter at have beskrevet, hvordan DKP frem til den 22. juni 1941 arbejdede legalt, men »på de indre linjer forberedte sig på illegalitet og modstand«, så redegør Henrik Yde for, at »det tyske gesandtskab i Danmark« om morgenen den 22. juni »indkaldte højstående embedsmænd og repræsentanter for det danske politi og overrakte en skriftlig meddelelse« med fem tyske krav til den danske regering. Det mest vidtgående krav var arrestation og internering af ledende danske kommunister, herunder partiets tre folketingsmedlemmer. Da opfyldelsen af dette krav stred mod den danske grundlov, ringede man til statsminister Stauning, som pr. telefon gav »udenrigsministeriets direktør Svenningsen carte blanche til at efterkomme alle tyske krav. Ved ledende kommunister forstod tyskerne 72 navngivne personer, udvalgt fra et arkiv over kommunister, som det danske politis efterretningsvæsen havde udarbejdet... men det danske politi arresterede« i alt 339, »næsten fem gange så mange som tyskerne havde forlangt. ... Nexøs navn figurerede ikke på den tyske liste. Men det figurerede på det danske politis liste«. »Den 22. juni blev Nexø arresteret og indsat i en celle i Frederikssunds Arresthus.« Nexøs arrestation afstedkom ad-

skillige protester og henvendelser, bl.a. fra Nexøs læge og polarforsker Peter Freuchen til bl.a. Frederikssunds politimester Harck, justitsminister Thune Jacobsen og Thorvald Stauning. På trods af, at Nexøs helbred på dette tidspunkt var så dårligt, at hans fængselsophold var livstruende, så blev alle henvendelser enten afvist eller ikke besvaret. »Den 29. august blev Nexø overført til Rigshospitalet, og den 6. september 1941 blev han løsladt. Det var imidlertid ikke justitsminister Thune Jacobsen der udvirkede løsladelsen... Det var tyskerne, der opsøgte Stauning og temmelig bramfrit spurgte ham, hvad fanden han egentlig havde tænkt sig med arrestationen af Nexø? I al fald ville de fralægge sig ethvert ansvar, dersom der skete digteren noget under fængselsopholdet. Nexø havde ikke stået på tyskernes ønskeseddel... og det sidste de havde brug for i Danmark lige nu, var en kommunistisk martyr. Derfor blev han løsladt«. Henrik Yde skildrer også, hvordan Nexø, i forbindelse med undtagelsestilstanden i 1943, af sikkerhedsgrunde, bliver smuglet til Sverige.

Medens *Pelle Erobreren* og *Ditte Menneskebarn* nyder stor omtale og fylder meget i Henrik Ydes beskrivelse af værkerne, så er beskrivelsen af »erindringsromanerne« *Morten hin Røde* (1945) og *Den fortabte Generation* (1947) mere afdæmpet. Under overskriften »Politisk pamflet?« skriver Henrik Yde: »Erindringsromanerne« kunne også betegnes som aktuelle politiske pamfletter. Pelle-skikkelsen inkarnerer Socialdemokratiet og Morten-skikkelsen kommunismen.«

I *Morten hin Røde* udvikler Pelle sig som reformist (Stauning), og stilles op mod Morten som den revolutionære – kommunisten, der ser den unge sovjetstat som forbillede for et nødvendigt opgør med det kapitalistiske udbyttersamfund.

Henrik Yde slutter sin biografi om Nexø med at beskrive hans bosættelse i DDR frem til sin død i 1954 samt hans bisættelse, hvor Nexøs kiste blev ført hjem til Danmark med særtog og i urne nedsat på Assistens Kirkegård i København.

I Dresden, hvor Nexø var æresborger, lå han på lit de parade i byens nye rådhus, og mere end 40.000 mennesker defilerede forbi bålet i den korte tid, den stod på rådhuset.

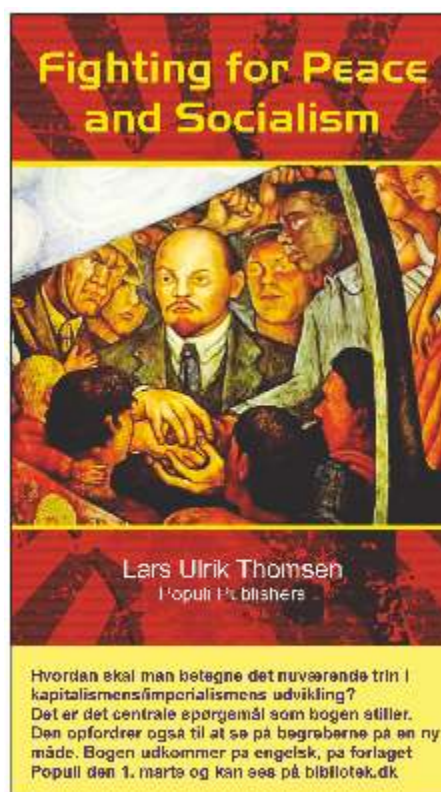
I Danmark foregik bisættelsen den 5. juni fra Københavns Forum og var en international partibegivenhed arrangeret af DKP. Fra Forum gik sørgetoget til Bispebjerg Krematorium. Med Henrik Ydes ord: »Digteren og folkevækkeren Martin Andersen Nexøs ligfølge gennem København den 5. juni 1954 var et af de største, måske det største i byens historie.« Og Henrik Yde slutter af med at citere *Politiken*'s reporter: »Et ukendt stort antal mennesker var mødt frem for personligt at tage afsked med forfatteren til Pelle og Ditte, som havde givet dem identitet, indgydt dem mod og sat ord på deres håb om en bedre verden.« I *Politiken*'s reportage, såvel som i Henrik Ydes biografi, er det *Pelle Erobreren* og *Ditte Menneskebarn* de forbinder med Nexøs forfatterskab, medens f.eks. *Morten Hin Røde* helst forbigås i tavshed. Lidt morsomt, når sandheden er, at hovedpersonerne i *Pelle Erobreren* og *Ditte Menneskebarn* begge går til grunde, medens det er Morten i *Morten Hin Røde*, der giver håb om en bedre fremtid. Man har svært ved at anerkende, at en af Danmarks største poetariske digter var kommunist.

Hvis man er interesseret i at få dybere kendskab til Martin Andersen Nexøs liv og forfatterskab, så er Henriks Ydes biografi om Nexø absolut anbefalingsværdig. Men man skal være forberedt på, at bogen, på mere end én måde, er et digert værk på 418 sider, trykt på kraftigt glittet papir, rigt illustreret og med et tykt omslag med Mikael Anchers portræt af Nexø, olie på lærred.

Henrik Ydes biografi *Nexø – Martin Andersen Nexøs liv og værk* udkom på forlaget Lindhardt og Ringhof den 25. januar 2019 og koster kr. 500,00.

Martin Andersen Nexøs kiste på lit-de-parade uden for Bispebjerg Krematorium 1954. Foto stillet til rådighed af Martin Andersen Nexøs Mindestuer, Nexø.

VIVA CUBA!

God 1. maj til medlemmer, venner
og samarbejdspartnere.

Dansk-Cubansk Forening
cubavenner.dk
(nu med webbutik)

I ØNSKES ALLE EN RIGTIG GOD OG RØD 1. MAJ

PENSIONISTERNES KULTURFORENING AF 1965

GOD 1. MAJ

STØT DEN SOCIALISTISKE
OPBYGNING I KOREA!

STØT NORD-SYD AFTALERNE OM
VARIG FRED, FORSONING,
SAMARBEJDE, NATIONAL
SELVBESTEMMELSE OG FÆLLES
FREMGANG I KOREA!

STOP BLOKADE OG SANKTIONER
IMOD DDF KOREA!

STØT KOREAS UAFHÆNGIGE OG
FREDELIGE GENFORENING!

STØT TOTAL ATOMAFRUSTNING
PÅ DEN KOREANSKE HALVØ!

USA UD AF KOREA!

STYRK DEN INTERNATIONALE
SOLIDARITET!

VENSKABSFORENINGEN DANMARK –
DEN DEMOKRATISKE FOLKEREPUBLIK KOREA

www.dk-korea.dk

Social oprustning
Militær nedrustning
Gå med kommunisterne.dk
Kommunistisk Parti i Danmark

N 26. maj